

DECIZIE

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Victor Boico
Elena Cobzac
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Cristina Dugari, Igor Dugari și reprezentanții acestora, avocatul Constantin Tănase,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Cristina Dugari și Igor Dugari împotriva lui Ion Munteanu și Victoriei Munteanu cu privire la obligarea de a permite consolidarea peretelui comun, demolarea etajului și a anexelor apartamentului construite neautorizat, cu readucerea apartamentului la situația inițială în limitele planimetrice înregistrate și repararea prejudiciului material și moral și la cererea reconvențională depusă de către Ion Munteanu împotriva Cristinei Dugari și lui Igor Dugari cu privire la repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 03 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Ion Munteanu, reprezentat de către avocatul Valentina Hriplivaia, a fost casată hotărârea din 13 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea admiterii acțiunii inițiale și a fost emisă în această parte o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii inițiale, iar în rest hotărârea a fost menținută,

constată:

La 22 octombrie 2010 Leonid Dugar a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Munteanu cu privire la înlăturarea piedicilor în folosința și dispoziția imobilelor, demolarea etajului doi și a anexelor de la etajul întâi construite neautorizat, cu readucerea apartamentului la situația inițială și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, apartamentul xxxx îi aparține cu drept de proprietate în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 3670 din 23 mai 2000, iar apartamentul nr. xxxx – în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 3092 din 9 iunie 2010, încheiat cu Tamara Terentieva.

A menționat că, conform certificatului de urbanism nr. 634/09 din 10 iulie 2009 și autorizației de construire nr. 695 din 28 septembrie 2009, i-a fost permisă executarea lucrărilor de construire a unui oficiu în limitele parametrice ale încăperilor private din xxxx.

A precizat că, bunul imobil din xxxx este format din trei apartamente, proprietarul apartamentului nr. 2 fiind Ion Munteanu în baza contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată.

A susținut că, în perioada exploatării, mai mult timp a locuit proprietarul apartamentului nr. 2, Ion Munteanu, care a construit acest apartament după bunul său plac, fără a dispune de autorizațiile necesare pentru construcția apartamentului.

A afirmat că, pârâtul a mărit suprafața etajului întâi și a ridicat nivelul doi, la construirea căruia a ieșit din limitele existente ale apartamentului, mărinđ suprafața și din partea peretelui comun cu apartamentul, ce-i aparține în proprietate.

A relevat că, având în vedere faptul că, casa de locuit inițial a fost construită cu un nivel, fundamentul acesteia nu va rezista la ridicarea nivelului doi și există pericol de a se năruī.

A declarat că, pârâtul a reconstruit apartamentul său fără a dispune de certificate de urbanism și autorizație de construire eliberate de către Primăria municipiului Chișinău.

A notat că, lucrările de construcție nu au fost efectuate de persoane licențiate în acest domeniu, din care motive nu au fost respectate normele în construcție și nici nu poate fi vorba de îndeplinirea unor lucrări calitative. Din acest motiv, nu poate efectua reconstrucția apartamentului său, existând pericolul de a se prăbuși etajul doi construit neautorizat de către pârât.

A invocat că, a început lucrările de reconstrucție a apartamentului, ce-i aparține, dispunând de certificatul de urbanism nr. 634/09 din 10 iulie 2009 și autorizația de construire nr. 695 din 28 septembrie 2009, însă Ion Munteanu îi creează obstacole prin nepermiterea lucrătorilor de la întreprinderea de construcție de a efectua lucrările de construire, prin insultarea atât a lui, cât și a membrilor familiei sale, etc.

A mai invocat că, la solicitarea de a-i prezenta actele referitor la legalizarea construcției efectuate neautorizat, prin mărirea suprafeței apartamentului, cu ridicarea nivelului doi, Ion Munteanu a refuzat.

A specificat că, conform informației de la Oficiul cadastral teritorial Chișinău, suprafața apartamentului xxxx, ce aparține lui Ion Munteanu în baza contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată, la momentul actual este aceeași care a fost la data privatizării acestui apartament, fapt ce denotă că pârâtul nu a legalizat construcțiile efectuate neautorizat.

A remarcat că, s-a adresat pârâtului, solicitând soluționarea conflictului apărut pe cale amiabilă, însă ultimul a refuzat.

A solicitat obligarea pârâtului de a înlătura piedicile în folosința și dispoziția apartamentelor nr. 1 și nr. 3 din str. xxxx, demolarea etajului doi și a anexelor de la etajul întâi construite neautorizat, cu readucerea apartamentului nr. 2 din xxxx la situația inițială, cu suprafața și conform planului apartamentului potrivit datelor din Registrul bunurilor imobile, existente până la efectuarea neautorizată a lucrărilor de

reconstrucție și încasarea de la pârât a sumei de 5000 de lei, cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 10000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

La 21 decembrie 2010 Ion Munteanu a depus cerere reconvențională împotriva lui Leonid Dugar cu privire la repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reconvenționale pârâtul a indicat că, la 23 mai 2000 și 09 iunie 2010 Leonid Dugar a cumpărat apartamentele nr. 1 și nr. 3 din str. xxxx.

A menționat că, ulterior, conform răspunsurilor primite de la organele abilitate și, anume, de la Primăria mun. Chișinău, Procuratura sect. Centru, mun. Chișinău și Inspecția de Stat în Construcții, a aflat că, la 22 octombrie 2010 Inspecția de Stat în Construcții a întocmit în privința lui Leonid Dugar procese-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art. 177 alin. (2) lit. e) și 177 alin. (2) lit. j) din Codul contravențional, care au fost expediate spre examinare la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău.

A susținut că, drept temei pentru pornirea procedurii administrative a servit faptul demolării integrale fără autorizație de desființare de către Leonid Dugar a apartamentului nr. 1 din xxxx și neîndeplinirea de către ultimul a prescripției Inspecției de Stat în Construcții nr. 000524 din 08 iunie 2010 privind stoparea lucrărilor de demolare și construire.

A precizat că, demolarea apartamentelor nr. 1 și nr. 3 din xxxx a fost efectuată de către Leonid Dugar fără a întreprinde anumite măsuri de întărire a imobilelor existente.

A afirmat că, la 22 octombrie 2010 Inspecția de Stat în Construcții a emis prescripția nr. 001000 privind sistarea lucrărilor la obiect cu excepția că, Leonid Dugar, conform recomandărilor expertului, să execute în mod de urgență consolidarea și întărirea fundației apartamentului nr. 2 din xxxx și să întreprindă măsuri de protejare și excludere de pătrundere a apelor pluviale în groapa de fundație a obiectivului din curtea comună.

A remarcat că, Leonid Dugar și în prezent execută în mod abuziv și cu abateri de la documentația de proiect lucrări de construcție, execută săpături care pot duce la prăbușirea pereților apartamentului nr. 2 din xxxx. Totodată, la executarea lucrărilor menționate a fost avariat apeductul existent, care a inundat groapa de fundație.

A declarat că, în rezultatul neglijării de către Leonid Dugar a normelor în construcție, precum și a prescripțiilor Inspecției de Stat în Construcții, apartamentul nr. 2 din xxxx a devenit practic nelocuibil în legătură cu apariția crăpăturilor pe pereți și tavane, iar luând în considerare că, o camera practic a fost distrusă, a fost nevoit să se refuze de la folosirea acesteia.

A invocat că, prelungirea efectuării în mod abuziv de către Leonid Dugar a lucrărilor de construcție în timpul de iarnă dăunează și mai grav asupra proprietății sale, iar în legătură cu crăpăturile apărute, a fost nevoit pentru încălzirea casei să cheltuie un volum mai mare de gaze naturale, fapt ce, la fel, în mod negativ s-a oglindit la bugetul familiei.

Având în vedere prevederile art. 1398 alin. (1) și 1422 alin. (1) din Codul civil și luând în considerare incomoditățile, pe care le suferă familia sa, necesitatea

efectuării unei reparații capitale noi, precum și cazarea familiei într-un imobil care este pasibil prăbușirii, fapt ce grav dăunează tuturor membrilor familiei sale, a evidențiat că, pârâtul este obligat să repare prejudiciul moral cauzat în cuantum de 50000 de lei.

A remarcat că, lucrările de reconstrucție și construire a apartamentului nr. 2 din xxxx în două nivele au fost efectuate în baza unui acord încheiat cu Leonid Dugar autentificat notarial, precum și a unui proiect elaborat în luna martie 2006 de proprietarul V. Bîcov.

A menționat că, cerința lui Leonid Dugar cu privire la demolarea etajului doi și a anexelor construite la etajul întâi al apartamentului nr. 2 din xxxx a fost înaintată cu omiterea termenului de prescripție.

A susținut că, Inspecția de Stat în Construcții a constatat că, mansarda a fost construită în anul 2005, consimțământul la efectuarea lucrărilor de construcție a fost dat de către Leonid Dugar în același an, iar, fiind proprietarul imobilului vecin, ultimul nu putea să nu cunoască despre lucrările de construcție efectuate.

A solicitat încasarea din contul lui Leonid Dugar a sumei de 50000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a tuturor cheltuielilor de judecată.

Ulterior, Leonid Dugar a depus cerere de concretizare a pretențiilor, indicând în calitate de copârât pe Viorica Munteanu și solicitând obligarea lui Ion Munteanu și a Vioricăi Munteanu de a permite consolidarea peretelui comun potrivit indicațiilor expertizei nr. 279 și a proiectului de lucru, demolarea etajului doi și a anexelor la apartamentul nr. 2 din xxxx, construite neautorizat, cu readucerea apartamentului la situația inițială, în limitele planimetrice înregistrate la OCT Chișinău și încasarea de la Ion Munteanu și Viorica Munteanu în beneficiul său a sumei de 6000 de Euro, cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 10000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 13 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea inițială depusă de către Leonid Dugar și au fost obligați Ion Munteanu și Viorica Munteanu să-i permită lui Leonid Dugar consolidarea peretelui comun conform indicațiilor expertizei nr. 279 și a proiectului de lucru și să demoleze etajul doi și anexele la apartamentul nr. 2 din xxxx, construite neautorizat, cu readucerea apartamentului la situația inițială în limitele planimetrice înregistrate la oficiul cadastral. În rest acțiunea inițială a fost respinsă ca neîntemeiată. A fost respinsă acțiunea reconvențională depusă de către Leonid Dugar ca neîntemeiată. A fost încasată de la Leonid Dugar în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 4186 de lei.

Prin decizia din 19 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Ion Munteanu și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 20 martie 2019 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de către Ion Munteanu, reprezentat de către avocatul Valentina Hriplivaia, a fost casată integral decizia instanței de apel și a fost remisă cauza spre rejudecare în instanța de apel, de un alt complet de judecători.

Prin încheierea protocolară din 08 august 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost dispusă înlocuirea părții care a ieșit din proces, Leonid Dugar cu succesorii în drepturi procedurale, Cristina Dugari și Igor Dugari.

Prin decizia din 03 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de către Ion Munteanu, reprezentat de către avocatul Valentina Hriplivaia, a fost casată hotărârea primei instanțe în partea admiterii acțiunii inițiale și a fost emisă în această parte o nouă hotărâre, prin care acțiunea inițială depusă de către Leonid Dugar a fost respinsă ca neîntemeiată. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 21 noiembrie 2019, 28 noiembrie 2019 și 03 ianuarie 2020 Cristina Dugari și reprezentantul Cristinei Dugari și al lui Igor Dugari, avocatul Constantin Tănase au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului au indicat că, nu sunt de acord cu decizia instanței de apel.

Au menționat că, Viorica Munteanu nu a contestat hotărârea primei instanțe cu apel. Prin urmare, instanța de apel a depășit limitele examinării cauzei, deoarece s-a pronunțat asupra drepturilor unei persoane, care nu a exercitat calea apelului.

Au susținut că, Viorica Munteanu este cea care a edificat construcțiile neautorizate și a participat prin reprezentant la judecarea cauzei.

Au afirmat că, instanța de apel a făcut concluzii contrare probelor din dosar și, anume, raportul de expertiză nr. 020 din 20 ianuarie 2017 stabilește clar care este suprafața construită neautorizat de către Viorica Munteanu și Ion Munteanu. La fel, din acest raport rezultă că, această construcție neautorizată prezintă pericol de prăbușire.

Au relevat că, au drepturi reale consfințite prin extrasele cadastrale, care confirmă dreptul lor de proprietate asupra acestor apartamente. Ei achită impozitul imobiliar pe teren și pentru imobil, astfel că, au drepturi și interese subiective garantate de art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Au considerat că, în speță, instanța de apel nu putea să neglijeze drepturile lor atât timp cât în calitate de persoane interesate au dreptul legal la protecția vieții și a proprietății împotriva oricăror acte de violare a acestor drepturi.

Au notat că, actul de expertiză și actele cadastrale în mod cert indică care este acea parte din imobilul Vioricăi Munteanu și al lui Ion Munteanu, care a fost edificată neautorizat.

Au declarat că, acordul din 09 iulie 2005, prin care Leonid Dugar a dat acordul pentru ca soții Munteanu să-și reconstruiască apartamentul nr. 2, nu are legătură cu demolarea construcției neautorizate. Indiferent de orice acord pretins, construcția este neautorizată.

Au specificat că, Leonid Dugar a cerut să-i fie permisă consolidarea peretelui comun, lucrare care nu necesită autorizație.

Au invocat că, instanța de apel a neglijat raportul de expertiză din 20 ianuarie 2017, raport care s-a întocmit la cererea ambelor părți, de către un expert desemnat de comun acord. Acest raport stabilește clar că, construcțiile edificate ilegal există la moment și prezintă pericol de prăbușire.

Au mai invocat că, pe cauza dată există o decizie în procedura

contravențională, prin care s-a stabilit caracterul ilegal al construcțiilor edificate la apartamentul nr. 2 de către soții Munteanu, cu obligarea demolării acestor construcții.

Au relatat că, Igor Dugari nu a fost citat legal pentru ședința de judecată a instanței de apel și nu avea reprezentant desemnat la data judecării cauzei.

Prin referința depusă la data de 24 ianuarie 2020 Ion Munteanu, reprezentat de către avocatul Valentina Hriplivaia, a solicitat declararea recursurilor ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 26 iunie 2020 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin decizia din 20 martie 2019 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de către Ion Munteanu, reprezentat de către avocatul Valentina Hriplivaia, a fost casată integral decizia din 19 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a fost trimisă cauza spre rejudecare în instanța de apel, de un alt complet de judecători (f. d. 71-80, vol. III).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că, netrimiterea cauzei spre rejudecare a doua oară a fost concepută de legiuitor ca o dispoziție edictată în favoarea părților, urmărindu-se soluționarea într-un termen rezonabil a cauzelor, însă, în speță, aplicarea acestei dispoziții este în defavoarea recurenților, aplicarea ei producându-le daune mult mai mari decât trimiterea spre rejudecare. O altă soluție decât aceea a trimiterii spre rejudecare ar echivala cu o validare și protejare a unor încălcări grave ale legii săvârșite în instanța de apel și implicit la o atingere severă adusă drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, care a fost concretizată, Leonid Dugar a solicitat obligarea lui Ion Munteanu și a Vioricăi Munteanu de a permite consolidarea peretelui comun potrivit indicațiilor expertizei nr. 279 și a proiectului de lucru, demolarea etajului doi și a anexelor la apartamentul nr. 2 din xxxx, construite neautorizat, cu readucerea apartamentului la situația inițială, în limitele planimetrice înregistrate la OCT Chișinău și încasarea de la Ion Munteanu și Viorica Munteanu în beneficiul său a sumei de 6000 de Euro, cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 10000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

La rândul său, Ion Munteanu, înaintând prezenta cererea reconvențională, a solicitat încasarea din contul lui Leonid Dugar a sumei de 50000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a tuturor cheltuielilor de judecată

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii inițiale, obligându-i pe Ion Munteanu și Viorica Munteanu să-i permită lui Leonid Dugar consolidarea peretelui comun conform indicațiilor expertizei nr. 279 și a proiectului de lucru și să demoleze etajul doi și anexele la apartamentul nr. 2 din xxxx, construite neautorizat, cu readucerea apartamentului la situația inițială în limitele planimetrice înregistrate la oficiul cadastral, în rest respingând acțiunea inițială ca neîntemeiată, precum și la concluzia netemeiniciei acțiunii reconvenționale.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Ion Munteanu, reprezentat de către avocatul Valentina Hriplivaia, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia, casând hotărârea primei instanțe în partea admiterii acțiunii inițiale și pronunțând în această parte o nouă hotărâre, prin care a respins acțiunea inițială ca neîntemeiată, în rest menținând hotărârea primei instanțe.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, verificând legalitatea deciziei, a constatat că, instanța de apel a încălcat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, hotărârea instanței de judecată este lovită de nulitate în cazul în care au fost încălcate sau aplicate greșit normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) lit. b) CPC, se consideră că normele de drept procedural sunt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

În conformitate cu art. 370 alin. (2) CPC, instanța de apel expediază participanților la proces copii de pe cererea de apel și de pe înscrisurile care nu au fost prezentate primei instanțe și citează părțile și alți participanți la proces.

În conformitate cu art. 102 alin. (1) CPC, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură.

În conformitate cu art. 105 alin. (1) CPC, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

Din materialele dosarului și, anume, din procesul-verbal al ședinței de judecată din 08 august 2019 rezultă că, în cadrul ședinței de judecată din 08 august 2019 instanța de apel, prin încheiere protocolară, a dispus înlocuirea părții, care a ieșit din proces, Leonid Dugar cu succesorii în drepturi procedurale, Cristina Dugari și Igor Dugari.

De asemenea, din procesul-verbal al ședinței de judecată din 08 august 2019 rezultă că, în cadrul ședinței de judecată din 08 august 2019 reprezentantul Cristinei

Dugari, avocatul Constantin Tănase și reprezentantul lui Ion Munteanu, avocatul Valentina Hriplivaia au considerat că, este imposibilă continuarea examinării cauzei, deoarece lipsește dovada citării legale a lui Igor Dugari și, prin urmare, instanța de apel a dispus amânarea ședinței de judecată pentru 03 octombrie 2019, cu citarea succesorilor în drepturi (f. d. 109, vol. III).

La 03 octombrie 2019 instanța de apel a examinat prezenta cauză în absența recurentului Igor Dugari, căreia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată din 03 octombrie 2019. Or, la materialele cauzei lipsește citația pentru ședința de judecată din 03 octombrie 2019.

La caz, se reține că, art. 379 alin. (1) CPC acordă dreptul instanței de apel de a judeca apelul în lipsa apelantului sau intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, doar în cazul în care aceștia sunt citați legal despre locul, data și ora ședinței.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, instanța de apel nu a respectat procedura citării legale a recurentului Igor Dugari, fapt care constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, unul din principiile procesului echitabil, rezultând din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, este contradictorialitatea între părțile, care sunt parte a procesului. Pentru a răspunde exigențelor articolului enunțat, procedura în fața instanțelor judiciare trebuie să aibă un caracter contradictoriu, un concept similar celui al egalității armelor. Principiul contradictorialității presupune, în fond, posibilitatea pentru părțile în proces de a li se aduce la cunoștință toate dovezile invocate și observațiile formulate și de a face comentarii în legătură cu ele.

Respectarea principiului egalității armelor presupune că, fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât să se mențină un echilibru corect.

Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și a le discuta.

În conformitate cu art. 26 alin. (2) și (3) CPC, contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecării și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței. Instanța care judecă pricina își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale cauzei.

Prin urmare, în condițiile în care recurentul a fost privat de dreptul de a participa la examinarea cauzei în ordine de apel, instanța de recurs conchide că, nu constituie decît o îngîrdire a dreptului acestuia de a beneficia de un proces echitabil,

cu respectarea principiilor procesului civil reglementate atât de legislația națională, cât și cea internațională.

Astfel, din considerentele menționate și deoarece eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Cristina Dugari, Igor Dugari și reprezentanții acestora, avocatul Constantin Tănase.

Se casează integral decizia din 03 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Cristina Dugari și Igor Dugari împotriva lui Ion Munteanu și Victoriei Munteanu cu privire la obligarea de a permite consolidarea peretelui comun, demolarea etajului și a anexelor apartamentului construite neautorizat, cu readucerea apartamentului la situația inițială în limitele planimetrice înregistrate și repararea prejudiciului material și moral și la cererea reconvențională depusă de către Ion Munteanu împotriva Cristinei Dugari și lui Igor Dugari cu privire la repararea prejudiciului moral, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Victor Boico

Elena Cobzac

Mariana Pitic